

NACIONĀLĀ ELEKTRONISKO
PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻU PADOME

Rīgā, 2015.gada 22.oktobrī

LĒMUMS Nr.155

*Par administratīvā soda uzlikšanu
(lieta Nr. AP/2015/1-26/2)*

Izskatot administratīvā pārkāpuma lietu par iespējamo Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 201.⁵ panta piektajā un devītajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu elektroniskā plašsaziņas līdzekļa SIA “Pirmais Baltijas Kanāls” televīzijas programmā “Pirmais Baltijas Kanāls” (turpmāk - Programma) laika posmā no 2015.gada 16. februāra līdz 22.februārim, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk – Padome) šādā sastāvā: Padomes priekšsēdētāja p.i. A.Dulevska, Padomes locekļi: D.Ķezbere un I.Zviedris, piedaloties SIA „Pirmais Baltijas kanāls” pilnvarotajam pārstāvim S.Kārītim,

konstatē:

[1] Pārbaudot Padomes veiktos Programmas ierakstus par laika posmu no 2015.gada 16.februāra līdz 2015.gada 22.februārim, Padome cita starpā konstatēja tālāk norādīto.

[2] Programmas 2015.gada 16.februāra pārraidē:

[2.1] Plkst. 11.00.06 - 11.19.36 (šeit un turpmāk - ieraksta hronometrāža) pārraidītas ziņas, kurās:

[2.1.1.] plkst. 11.01.11 - 11.04.52 redzams sižets par karadarbību Ukrainā, Donbasā, kurā tā dēvētās “Doņeckas tautas republikas” (turpmāk – DTR) pārstāvji pārmet Ukrainas valdības (dēvēta par “Huntu”) spēkiem pamiera noteikumu neievērošanu. Ukrainas valdības pārstāvju viedoklis, ne arī atšķirīgs viedoklis sižetā un visās ziņās netiek atspoguļots;

[2.1.2] plkst. 11.08.25 - 11.09.25 pārraidīts sižets par to, ka Ukrainai piegādātās Lielbritānijas bruņumašīnas ir nekvalitatīvas. Tiek citēts avīzē “Telegraph” publicētais atvaļinātā Lielbritānijas ģenerāļa Ričarda Dannata viedoklis, kurš minētās bruņumašīnas uzskata par nederīgām, vienlaikus ne sižetā, ne pārējā ziņu daļā nav sniegts, ne Ukrainas, ne Lielbritānijas amatpersonu kuras atbildīgas par bruņumašīnu piegādi viedoklis.

[2.2] Plkst. 14.00.15 -14.15.53 pārraidītas ziņas, kurās plkst. 14.01.19 - 14.07.22 redzams sižets par karadarbību Ukrainā, Donbasā, kurā Ukrainas valdības spēkiem pārmet pamiera noteikumu neievērošanu. Notiek ziņu korespondenta (kurš piedalās DTR organizētā “Preses tūrē”) reportāža no Donbasa, kurā tiek rādīti karadarbības

izpostītie rajoni un stāstīts par Ukrainas bruņoto spēku veikto apšaudi, uz kuriem DTR "zemessargi" bijuši spiesti atbildēt. DTR) pārstāvji pārmet Ukrainas valdības (dēvēta par "Huntu") spēkiem pamiera noteikumu neievērošanu. Tiek rādīti Doņeckas iedzīvotāji, kuri priecājas par uguns pārtraukšanu. Meitenīte stāsta kā viņai apnicis karš. Tiek rādīti medicīnas koledžas studenti, kuri cenšas atgūt mācībās nokavēto. Ukrainas valdības pārstāvju viedoklis, ne arī atšķirīgs viedoklis sižetā un visās ziņās netiek atspoguļots.

[2.3] Plkst. 17.00.00 - 17.44.35 pārraidītas ziņas, kurās plkst. 17.01.24 - 17.08.53 redzams sižets par karadarbību Ukrainā, kurā neskatoties uz izsludināto pamiera karadarbība nav beigusies. Tiek rādītas kara sagrautās ēkas, pamatojoties uz DTR "zemessargu" apgalvojumiem tiek stāstīts, ka Ukrainas bruņotie spēki atkāpjoties atstājusi mīnas un ka Ukrainas puse neievēro pamiera noteikumus, tādēļ DTR "zemessargi" spiesti atklāt atbildes uguni. Tiek intervēts DTR aizsardzības ministrs. Tāpat, kā iepriekšējā sižetā tiek rādīti Doņeckas iedzīvotāji, kuri priecājas par uguns pārtraukšanu. Meitenīte stāsta kā viņai apnicis karš. Tiek rādīti medicīnas koledžas studenti, kuri cenšas atgūt mācībās nokavēto. Pēc tam sižeta veidotāji (aizkadrā) turpina pārmet Ukrainas pusei pamiera noteikumu neievērošanu (esot uzskaitīti 27 pamiera pārkāpumi). Tiek stāstīts par Debaļcevas "katlu", kurā aplenkta Ukrainas spēki. DTR amatpersona stāsta, ka ielenktie Ukrainas spēki turpina apšaudi, nežēlo nevienu, norādot ka nespēj šajā rajonā garantēt drošību nevienam. Tiek atreferēts DTR vadītāja aicinājums Ukrainas spēkiem pamest Debaļcevas "katlu" atstājot tur ieročus un tehniku. Tiek citēts DTR un Luhanskas "tautas republikas" vadītāju kopējais paziņojums par nepieciešamību Ukrainai saglabāt neitralitāti, pretējā gadījumā viņi uzskatīšot Minskas vienošanos par anulētu. Ukrainas valdības pārstāvju viedoklis, ne arī atšķirīgs viedoklis sižetā un visās ziņās netiek atspoguļots;

[2.4] Plkst. 11.42.38 - 11.51.36, 12.13.12 - 12.19.32, 12.43.48 - 12.44.16, 12.52.35 - 12.57.51, 14.43.56 - 14.49.59, 15.02.30 - 15.10.46, 15.40.57 - 15.49.15, 16.08.01 - 16.14.44, 16.39.23 - 16.46.20, 18.12.34 - 18.16.06, 18.43.02 - 18.48.33, 18.57.42 - 18.58.24, 19.13.16 - 19.16.52, 19.45.35 - 19.49.38, 21.39.59 - 21.51.12, 22.25.16 - 22.25.22, 23.13.42 - 23.16.10 un 23.35.34 - 23.37.40 latviešu valodā ieskaņotos raidījumos (vai starp latviešu valodā ieskaņotiem raidījumiem) ir reklāmas krievu valodā.

[3] Programmas 2015.gada 17.februāra pārraidē:

[3.1] Plkst. 00.45.07 - 1.04.12 pārraidītas Nakts ziņas, kurās:

[3.1.1] plkst. 00.46.25 - 00.49.45 ziņu diktors stāsta, ka neskatoties uz Minskas vienošanos karadarbība joprojām turpinās - pēc "zemessargu" sniegtās informācijas Ukrainas spēki uzbrūk Zorinskai (Luhanskas "tautas republikā"), savukārt Debaļcevas "katlā" Ukrainas karavīri padodoties, to skaitā ģenerālštāba apsardzībai paredzētie specvienības kaujinieki. Ielenkumā viņiem neesot ne munīcijas, ne provīzijas. Tiek rādīts attiecīgais sižets, kurā minētie notikumi atspoguļoti no DTR viedokļa.

[3.1.2] plkst. 00.49.46 - 00.52.29 ziņu diktors stāsta (fonā uzfilmēti kadri no sagraudātās Doņeckas lidostas), ka Ukrainas spēki esot apšaudījuši arī Doņeckas lidostu. Turpinājumā stāsta par Debaļcevas “katlu” DTR amatpersona stāsta, ka ielenktie Ukrainas spēki turpina apšaudīt neželēto nevienu, norādot ka nespēj šajā rajonā garantēt drošību nevienam. Aplenkto Ukrainas spēki ir dezorganizēti, bez vienotas virspavēlniecības.

[3.1.3] plkst. 00.52.30 - 00.54.17 pārraidīts sižets par žurnālistu Kocabu, kuram Ukrainas tiesa apcietinājumu pagarinājusi. Minētais žurnālists apsūdzēts valsts nodevībā par to, ka izplatījis uzfilmētu materiālu, kurā aicinājis Ukrainu pārtraukt karu. Tiesas sēdē žurnālists publiski aicinājis bēgt prom no Ukrainas (tiek rādīts uzfilmētais materiāls no tiesas) un ka viņam esot kauns par citiem žurnālistiem, kuri piespēlējot šai “debilajai propagandai”. Tiek stāstīts par pazīstamo futbolistu, futbola treneri (izlases trenera palīgu) A.Zavarovu, kurš publiski atteicies dienēt Ukrainas armijā, kā arī blogeriem, kuri atbalsta žurnālistu Kocabu, izplatot internetā aicinājumu par atteikšanos no mobilizācijas un Kocabu atbalstīšanu.

Ukrainas valdības pārstāvju viedoklis, ne arī cits atšķirīgs viedoklis ne sižetā ne citur ziņās netiek atspoguļots;

[3.2] Plkst. 6.21.58 - 6.27.54 pārraidītas ziņas, kuru laikā:

[3.2.1] plkst. 6.22.53 - 6.24.59 tiek stāstīts par situāciju Donbasā un pēc DTR datiem “Ukrainas puse atklājusi artilērijas uguni gandrīz pussimts reižu”. Turpinājumā stāsta par Debaļcevas “katlu”, DTR amatpersona stāsta, ka ielenktie Ukrainas spēki turpina apšaudīt neželēto nevienu, norādot ka nespēj šajā rajonā garantēt drošību nevienam. Aplenkto Ukrainas spēki esot dezorganizēti, bez vienotas virspavēlniecības. Tiek rādīts youtube video kurā Debaļcevā ielenktie karavīri aicina viņus glābt. Gūstā padodoties arī Ukrainas ģenerālštāba apsardzībai paredzētie specvienības kaujinieki. Ukrainas valdības pārstāvju viedoklis, ne arī cits atšķirīgs viedoklis sižetā un visās ziņās netiek atspoguļots;

[3.2.2] plkst. 6.25.40 - 6.26.12 pārraidīta ziņa par “nacionālistu maršu Viļņā ar fašistisku simboliku”, kuru esot nosodījis S.Vīzentāla centrs. Ziņai nav norādīts avots.

[3.2.3] plkst. 6.26.13 - 6.26.43 pārraidīta ziņa par to, ka Polijā tiesa attaisnojusi apsūdzēto, kurš “izbēdzis no soda” par Sarkanās armijas pieminekļa apgānīšanu. Daži Polijas politiķi izteikušies, ka apsūdzēto esot vajadzējis nevis sodīt, bet atbalvot. Ziņai nav norādīts avots.

[3.3] Plkst. 9.30.05 - 9.36.07 ziņas, kurās cita starpā tiek atkārtoti iepriekšējās ziņās norādītie sižeti par situāciju Donbasā, “nacionālistu maršu Viļņā” un apsūdzētā par Sarkanās armijas pieminekļa apgānīšanu attaisnošanu Polijā (sk. 3.2.1., 3.2.2. un 3.2.3. punktu);

[3.4] Plkst. 11.00.10 - 11.18.38 pārraidītas ziņas kurās:

- [3.4.1] plkst. 11.01.15 - 11.07.52 ziņu sižeti par notikumiem Donbasā t.sk. Debaļcevas “katlu”, kurā visi notikumi tiek atainoti DTR labvēlīgi un/vai balstoties uz DTR sniegto informāciju. Ukrainas valdību un bruņotos spēkus kritizējoši viedokļi tiek pasniegti ziņu formā. Tiek parādīti tikai DTR labvēlīgi vai Ukrainas valdībai nelabvēlīgi viedokļi;
- [3.4.2] plkst. 11.09.57 - 11.13.34 sižets par to, ka Latvijā (un arī Lietuvā) tiekot pakļauti “represijām” cilvēki, “kuri vāc ziedojumus humanitārajai palīdzībai Donbasa iedzīvotājiem”. Savukārt vākt ziedojumus Ukrainas valdības karavīriem tiek ļauts. Informācija par gaidāmajiem grozījumiem Krimināllikumā par karošanu citas valsts bruņotajos spēkos, apgalvojot, ka tas vērsts tikai pret tiem, kas karos DTR pusē. Norādes par iespējamajām represijām no drošības iestāžu puses pret tiem, kuri atbalsta DTR.
- [3.5] Plkst. 17.00.07 - 17.45.24 pārraidītas Vakara ziņas, kurās:
- [3.5.1] plkst. 17.01.29 - 17.14.15 ziņu sižeti par notikumiem Donbasā t.sk. Debaļcevas “katlu”, kurā visi notikumi tiek atainoti DTR labvēlīgi un/vai balstoties uz DTR sniegto informāciju un DTR amatpersonu paziņojumiem. Ukrainas valdību un bruņotos spēkus kritizējoši viedokļi tiek pasniegti ziņu formā. Tiek stāstīts par Ukrainas valdības veikto mobilizāciju. Tiek parādīti tikai DTR labvēlīgi vai Ukrainas valdībai nelabvēlīgi viedokļi;
- [3.5.2] plkst. 17.22.29 - 17.26.12 iepriekšējo ziņu sižets par Latviju (sk. 3.4.2. punktu);
- [3.5.3] plkst. 17.26.13 - 17.26.43 iepriekš pārraidītā ziņa par to, ka Polijā tiesa attaisnojusī apsūdzēto, kurš “izbēdzis no soda” par Sarkanās armijas pieminekļa apgānīšanu (sk. 3.2.3. punktu).
- [3.6] Plkst. 20.00.08 – 20.49.02 pārraidīts ziņu raidījums “Laiks”, kurā:
- [3.6.1] plkst. 20.01.27 - 21.21.00 pārraidīti ziņu sižeti par notikumiem Donbasā t.sk. Debaļcevas “katlu”, kurā visi notikumi tiek atainoti DTR labvēlīgi un/vai balstoties uz DTR sniegto informāciju un DTR amatpersonu paziņojumiem. Ukrainas valdību un bruņotos spēkus kritizējoši viedokļi tiek pasniegti ziņu formā. Tiek stāstīts par to, ka Ukrainas karavīri masveidā padodoties gūstā un par to, ka aplenkto Ukrainas kareivju tuvinieki pieprasa viņus glābt. Tiek stāstīts par Ukrainas valdības veikto mobilizāciju. Tiek parādīti tikai DTR labvēlīgi vai Ukrainas valdībai nelabvēlīgi viedokļi;
- [3.6.2] plkst. 20.27.03 - 20.32.34 pārraidīts sižets, kurā stāstīts par 2014.gada 2.maija notikumiem Odesā, kura autori ziņu formā pauž viedokli par minēto notikumu kā "Maidana pretinieku masveida slepkavība", "rūpīgi iepriekš izplānota ar labi sagatavotiem provokatoriem" no Ukrainas valdību atbalstošo spēku puses. Minētā versija tiek pasniegta kā neapšaubāmi pierādīta, bez citu viedokļu atspoguļošanas. Sižeta turpinājumā tiek vērtēta šaušana Maidana notikumu laikā, kurā Ukrainas varasiestādes “kūtri un nepārlienoši”, “bez jebkādiem pierādījumiem” apvainojot Berkut kareivjus, kaut “parādoties arvien vairāk liecību”, ka šāvuši Maidana aktīvisti. Ukrainas ģenerālprokurors

to noliedzot. Sižeta veidotāji pauž pārlicību, ka Ukrainas varasiestādes nav ieinteresētas patiesības noskaidrošanā. Savukārt liecinieki viens pēc otra turpina nozust.

[3.6.3] plkst. 20.33.05 - 20.37.18 pārraidīts iepriekšējo ziņu sižets par Latviju (sk. 3.4.2. punktu);

[3.6.4] plkst. 20.40.09 - 20.40.42 pārraidīta iepriekšējās ziņās pārraidītā ziņa par to, ka Polijā tiesa attaisnojusī apsūdzēto, kurš "izbēdzis no soda" par Sarkanās armijas pieminēja apgānīšanu (sk. 3.2.3. punktu);

[3.7] Plkst. 6.39.46 - 6.40.44, 7.16.13 - 7.19.18, 7.45.22 - 7.48.27, 8.45.54 - 8.51.29, 10.42.40 - 10.48.02, 11.46.13 - 11.53.49, 12.22.50 - 12.29.07, 12.51.26 - 12.56.31, 13.12.08 - 13.18.27, 14.16.08 - 14.22.15, 14.41.13 - 14.46.17, 15.08.38 - 15.14.20, 15.32.49 - 15.38.52, 16.07.37 - 16.13.30, 16.38.58 - 16.45.02, 18.14.35 - 18.19.13, 18.45.16 - 18.50.32, 19.46.04 - 19.50.42, 22.17.09 - 22.22.35, 22.44.25 - 22.59.03, 23.20.38 - 23.25.38 un 23.47.43 - 23.52.43 latviešu valodā ieskaņotos raidījumos (vai starp latviešu valodā ieskaņotiem raidījumiem) ir reklāmas krievu valodā.

[4] Programmas 2015.gada 18.februāra pārraidē:

[4.1] Plkst. 1.16.56 - 1.35.58 tiek pārraidītas Nakts ziņas, kurās:

[4.1.1] plkst.1.18.15 - 1.21.59 pārraidīts sižets par Debaļcevas "katlu", tajā saņemtajiem Ukrainas armijas gūstekņiem, kurā visi notikumi tiek atainoti DTR labvēlīgi un/vai balstoties uz DTR sniegto informāciju;

[4.1.2] plkst. 1.22.01 - 1.25.00 tiek atspoguļots Putina viedoklis par situāciju Ukrainā, kurā cita starpā tiek kritizēta Ukrainas valdība, tiek apgalvots, ka ASV piegādājot Ukrainai bruņojumu, bet tas neko nemainīšot, jo Ukrainas bruņotie spēki nevēlas piedalīties šajā karā, bet Donbasa "zemessargi" esot motivēti aizstāvēt savas ģimenes;

[4.1.3] plkst. 1.25.00 - 1.25.31 atspoguļots Ungārijas premjera V.Orbana viedoklis par sankciju pret Krieviju nelietderīgumu;

[4.1.4] plkst. 1.26.16 - 1.27.47 pārraidīts sižets par karadarbību Ukrainā. Balstoties uz DTR pārstāvju paziņojumiem tiek stāstīts par DTR bruņoto spēku panākumiem. Ukrainas iestāžu oficiālo viedokli sižeta veidotāji dēvē par mēģinājumu "saglabāt seju";

[4.1.5] plkst. 1.28.14 – 1.29.36 sižets par aplenkto Ukrainas karavīru izmisīgo stāvokli un viņu piederīgajiem, kuri protestē Kijevā pieprasot lai viņi tiek izglābti. Nav sniegts Ukrainas varas iestāžu viedoklis.

[4.2] Plkst. 6.22.56 - 6.28.54 pārraidītas ziņas, kurās:

[4.2.1] plkst. 6.25.07 - 6.27.03 atspoguļots Putina viedoklis par situāciju Ukrainā, kurā cita starpā izteikts apgalvojums, ka ASV piegādājot Ukrainai bruņojumu;

[4.2.2] plkst. 6.27.04 - 6.27.51 pārraidīts sižets par Debaļcevas "katlu" un karadarbību Ukrainā, tajā saņemtajiem Ukrainas armijas gūstekņiem, kurā visi notikumi tiek atainoti DTR labvēlīgi un/vai balstoties uz DTR sniegto informāciju.

[4.3] Plkst.14.00.26 - 14.15.40 pārraidītas ziņas, kuru laikā, plkst. 14.09.38 - 14.11.09 atkārtoti pārraidīts Putina viedoklis par situāciju Ukrainā (sk. 4.2.1).

[4.4] Plkst. 20.00.15 – 20.54.09 pārraidīts ziņu raidījums “Laiks”, kurā:

[4.4.1] plkst.20.01.31 - 20.10.29 pārraidīts sižets par to, kā DTR ieņem Debaļcevu ieņemšanu, atspoguļoti tikai DTR labvēlīgi un Ukrainas valdībai nelabvēlīgi viedokļi;

[4.4.2] plkst.20.10.31 - 20.14.05 atspoguļots Putina viedoklis par situāciju Ukrainā Putina viedoklis par situāciju Ukrainā, kritizējot Ukrainas valdību t.sk. tiek apgalvots, ka ASV piegādājot Ukrainai bruņojumu;

[4.4.3] plkst.20.15.03 - 20.18.10 pārraidīts sižets par DTR “zemessargu” spēku atvilkšanu, kurā tiek arī izteikti pārmetumi Ukrainas armijai par pamiera nosacījumu neievērošanu;

[4.4.4] plkst. 20.18.11 - 20.18.46 ziņu diktors informē par DTR un Ukrainas sniegto informāciju par militārajiem zaudējumiem un ziņu formā izsaka viedokli par to, ka Ukrainas valdība meklē vainīgos un cenšoties izlikties par to, ka tāda [Debaļcevas] katla nav bijis;

[4.4.5] plkst. 20.18.47 – 20.18.31 tiek stāstīts par kadru maiņu Ukrainas armijā vērtējot to kā grēkāžu meklēšanu un veltot asu kritiku Ukrainas armijai. Norādīts, ka Ukrainas prezidentam nepakļauto bataljonu provokācijas varot novest pie Minskas vienošanās izjaukšanas;

[4.4.6] plkst. 20.41.01 - 20.45.28 pārraidīts sižets par to, cik neobjektīvi, viltojot faktus Vācijas, ASV un Lielbritānijas medijos atspoguļo Krieviju un notikumus Ukrainā. Tiek atspoguļoti tikai šo versiju atbalstoši viedokļi.

[4.5] Plkst. 00.24.41 - 00.26.05, 7.15.03 - 7.19.40, 7.46.49 - 7.49.58, 8.20.46 - 8.25.12, 8.45.38 - 8.51.27, 10.18.50 - 10.24.12, 11.45.23 - 11.53.42, 12.24.37 - 12.30.21, 12.51.00 - 12.56.52, 13.11.11 - 13.16.47, 13.45.09 - 13.50.35, 14.42.34 - 14.48.34, 15.09.46 - 15.15.40, 15.35.03 - 15.40.36, 16.08.46 - 16.13.47, 18.15.50 - 18.19.50, 18.44.31 - 18.48.36, 21.47.59 - 21.57.18, 22.47.55 - 22.53.18, 23.09.37 - 23.23.15 un 23.45.19 – 23.48.52 latviešu valodā ieskaņotos raidījumos (vai starp latviešu valodā ieskaņotiem raidījumiem) ir reklāmas krievu valodā.

[5] Programmas 2015.gada 19.februāra pārraidē:

[5.1] Plkst. 20.00.18 - 21.01.06 pārraidīts ziņu raidījums “Laiks”, kura laikā plkst. 20.44.12 - 20.50.56 tiek pārraidīts sižets, kurā:

- tiek stāstīts par 2014.gada februāra Maidana notikumiem Ukrainā, atainojot protestu dalībniekus, kā teroristus, kuri vienības “Berkut” karavīriem, par ko stāsta “Berkut” virsnieks;
- tiek pausti viedokļi par to, ka neviens no Maidana mērķiem nav ticis sasniegts un ir kļuvis tikai sliktāk;
- tiek apgalvots, ka Ukrainā palielinājusies korupcija;
- izteikts apgalvojums, ka Grivna [Ukrainas nauda] devalvējusies un cenas vairākkārt cēlušās;

